

zaaknummer 2013 T 951 (1)

Datum beslissing: 3 september 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven van [datum] tot [datum] lid van de Congregatie
Broeders van Liefde,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 8 januari 2014. Op 6 maart 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciale Overste van de Congregatie Broeders van Liefde.

Op 15 mei 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-Van der Rijken. Namens de Congregatie is verschenen [provinciaal overste] voornoemd en [naam], lid van het bestuur van de Congregatie.

Na de zitting zijn bij de griffie nog twee brieven van mr. Van Berckel-Van der Rijken binnengekomen, respectievelijk op 25 juni en 23 juli 2014.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Vanaf de 5^e klas (schooljaar 1953/1954) werd klager door zijn ouders op het internaat [naam] te [plaats] geplaatst. Aangeklaagde was de klassenbroeder van de 5^e klas. Hij sliep ook met de kinderen op de slaapzaal en was bij het eten aanwezig.

In eerste instantie kreeg klager vooral positieve aandacht van aangeklaagde. Deze vriendschap ging steeds verder. Met name op de slaapzaal werd toenadering gezocht, in die zin dat klager uitdrukkelijk werd verzocht bij aangeklaagde op de kamer te komen, nadat iedereen lag te slapen. Dit is 4 tot 5 keer in één jaar tijd gebeurd.

Klager werd dan onthaald met een glaasje water, boekje of verhaaltje. Klager mocht niet hardop praten, alleen fluisteren. Klager moest op het bed van aangeklaagde zitten en aangeklaagde kwam naast hem zitten. Aangeklaagde begon vervolgens klager over zijn rug en benen te strelen en ook over zijn geslachtsdeel. Klager was dan helemaal verstijfd van angst en durfde niets te zeggen, vragen of te bewegen. Terwijl aangeklaagde dat met één hand deed, bevredigde hij zichzelf met zijn andere hand. Er werd aan klager uitdrukkelijk gezegd dat hij hier met niemand over mocht spreken.

Klager heeft tegen zijn moeder nooit iets over het misbruik verteld. Hij had de indruk dat hij er niet mee kon thuiskomen. Tegen zijn vader heeft hij wel eens geprobeerd iets duidelijk te maken, maar zijn vader wuifde het weg, onder het mom van 'dat gebeurt bij ons niet'.

2.2 De gebeurtenissen op [internaat] zijn mede bepalend geweest voor klagers verdere leven. Hij kon totaal niet omgaan met seksuele gevoelens en is zijn hele leven seksueel geremd geweest.

Hij ontmoette zijn ex-vrouw op zijn 16^e en kreeg zijn eerste kind op zijn 17^e. Zijn leven stond daardoor totaal op zijn kop en hij werd vervolgens door zijn familie genegeerd. Op zijn 18^e jaar is klager getrouwd. Later kreeg hij nog een zoon en een dochter.

Klager heeft alleen vroeger een aantal keren hulp gezocht bij de toenmalige RIAGG, verder is hij nooit in therapie geweest.

De kinderen van klager weten niet van het misbruik. De huidige vrouw van klager, met wie hij in 2004 is getrouwd, weet wel van het misbruik af, maar wil er niet over praten. Zij heeft klager ook geadviseerd het onderwerp te laten rusten, maar dat wilde klager niet. Klager heeft zich uiteindelijk gemeld bij de Commissie Deetman en vervolgens bij het Meldpunt.

Klager weet dat zijn tweede broer ook iets op [internaat] is overkomen in de sfeer van seksueel misbruik. Zijn broer wil er echter niet over spreken.

Klager heeft de indruk dat de problematiek die het seksueel misbruik met zich mee had gebracht in de loop van de tijd iets is weggeëbd. Klager voelt nog wel de beschadiging, maar het wordt wel iets minder.

2.3 Klager voelt zich bedrogen door de mensen op [internaat] en door de kerk. Hij vindt dat er meer toezicht nodig is op internaten. Er is veel sprake geweest van machtsmisbruik en dat maakt klager boos. Klager wil zijn stem laten horen.

Uiteindelijk wil klager ook aanspraak maken op een financiële compensatie, maar dat is zeker niet zijn eerste doel.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciale Overste heeft in zijn reactie gesteld dat naar vermogen onderzoek is verricht in de archieven van de Nederlandse Provincie en dat onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Aangeklaagde werkte van [dag maand] 1953 tot [dag maand] 1957 en van 1963 tot aan zijn uittreden in 1979 op [internaat] als surveillant (groepsleider).

De Provinciale Overste concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Aangeklaagde werd nooit overgeplaatst vanwege een incident en er is niet eerder een klacht gegrond verklaard. Er zijn wel klachten bekend over aangeklaagde, maar deze klachten gingen over fysiek geweld. Ten aanzien van één zaak is met de betreffende klager een schikking getroffen.

De Congregatie heeft in haar onderzoek geen aanwijzingen gevonden die de klacht van klager tegen aangeklaagde kunnen ondersteunen. De Congregatie kan dan ook de klacht van klager niet bevestigen noch ontkennen.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

De Klachtencommissie is op de hoogte van één andere zaak – zaaknummer 2010 T 147 – waarin eveneens een klacht is ingediend tegen aangeklaagde. In die zaak is het echter niet gekomen tot een beoordeling van de Klachtencommissie, daar er met de Congregatie een schikking heeft plaatsgevonden. Gebleken is dat de klager in die zaak ([naam]) geen formulier ‘Toestemming gebruik melding / klacht als steunbewijs’ heeft ingevuld.

De Klachtencommissie is van oordeel dat aan het enkele feit dat bekend is dat de heer [naam] ook een klacht tegen aangeklaagde heeft ingediend, onvoldoende steunbewijs kan worden ontleend, nu niet bekend is wat de precieze inhoud van die klacht was.

Daarnaast is tijdens de behandeling ter zitting naar voren gekomen dat klager jaren geleden met zijn ex-vrouw over het seksueel misbruik heeft gesproken, maar uit de brief van de juridisch adviseur van klager (ingekomen bij de griffie op 25 juni 2014) blijkt echter dat zijn ex-vrouw daarover niet wenst te verklaren. Ook aan de enkele mededeling van klager, dat hij er eerder met zijn ex-vrouw over heeft gesproken, kan naar het oordeel van de Klachtencommissie onvoldoende steunbewijs worden ontleend.

Tot slot heeft de Klachtencommissie schriftelijk via de juridisch adviseur vernomen dat klager er niet in is geslaagd om in contact te komen met de twee jongens die destijds samen met hem op [internaat] verbleven en van wie hij vermoedt dat zij ook door aangeklaagde seksueel misbruikt zijn.

4.4 De Klachtencommissie moet op grond van het voorgaande vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden. Hoewel zij zich realiseert dat dit voor klager zeer teleurstellend is, moet de Klachtencommissie de Provinciale Overste adviseren de klacht niet gegrond te verklaren; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.5 Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor hem de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciale Overste van de Congregatie Broeders van Liefde de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 september 2014 door:

mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter; zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Mr. Van Reenen-Stroebel,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.